

ČUDNI ČASI.

030005208

V kavarni.

V kavarni sedim in pijem.
Ta pijača pa je strup,
a pijem jo le, da ubijem
obup in up.

Jaz hočem živeti. Jaz!
Ne tuja čustva in misli tuje,
ne kar mi temní obraz
in kar mi v srcu ruje.

Obup ni moj.
Plevel potrga kmet iz njive,
pomeče ga na kup.
Obup ubija v glavi misli žive.

Jaz hočem živeti. Jaz!
Ne tuja čustva in misli tuje,
ne kar po zemlji odpira mi gaz,
ne kar srečo lažnjivo snuje.

Ne maram za up.
Otrok dela pene iz mila,
nosi cvetje na kup.
Nada vstvarja ikarska krila.

V pijači zeleni potopim
obup in up. Tedaj sem svoj.
Občutkov se tujih oprostim,
moj duh pa je zopet moj.

Oj! Tedaj zapojem pesem milo
o rajskem svetu, ki ga le sam poznam.
V eter se mi bo srce vzdignilo,
zemeljske nižave pozabilo,
ko tja priplavam, v neskončnosti hram . . .

Glej, tam svetlih kerubinov družba čaka
in harpe brenkajo skrivnostno, tajno — —
Akordi skladajo se v pesem bajno.
Tu ni temot, ne črnih senc, ne mraka,
čarovno svetla noč je tukaj vsaka.

V zvezdni tej svetlobi duh se moj zgubi
in pesem kerubinov poje moja duša,
vesoljnost neomejna jo posluša . . .
O spevu elizejskem nadzemeljski svet zaspi
in duša mi okreva, srcé se pomladi.

Pod manoj doli kaos zemskega svetá — — —
Peha se vse in puli in kriči, rjóvi.
In v tem pehanju misli svet, da res živi.
V vrvenju in drvenju išče tolpa ta
življenja, o katerem nič ne zna.

Haha! — Krohočejo se tu v višavi
duhov brezsmrtnih svetli večni zbóri.
»Življenja dom so naši rajski dvori,
pokoj in mir gojita se tu gori;
moritev je življenje tam v nižavi.

Resnično žitje daje le spoznanje,
življenju cilj je sladko uživanje,
življenje pravo mir je in pokoj.
A vam je smoter klanje, ubijanje —
spoznavanje, užitek uničuje boj — —«

Tu v rožnobarvnih žarkih plavam zdaj.
Zemeljski kaos pada niže — niže.
Izgini le povsem, nesrečni kraj!
Zelena kaplja mi odpira raj.
Glej! Sveti mir prihaja bliže. — bliže — —

Zvezda.

V nebo oči upiram,
kjer zvezde se žaré.
Po njih, po njih mi čuti
in misli koprné.

Iz solzne te doline
se dviga misli vzlet.
Svetlobo isker žarkih
popil bi rad pogled.

Iz žarkov srebrobledih
bi čital rad mi duh,
kako tam vesele se,
kak služijo si kruh.

Velja li tam človečnost,
velja li tam srcé?
Se tam li kaj o sreči,
zemljanom tuji, vé?

Ti zvezda migljajoča,
v té vpiram rad oči
a ti ne glej sem doli,
ne išči tu ljudi.

Na tebi morda cvete
svobode zlate maj
in morda je vresničen
na tebi bratstva raj.

Ne glej zato predolgo,
ti zvezda, sem v naš kraj!
Lahko bi raj ocvetel,
izginil tvoj sijaj . . .

Rože so odpadle . . .

1
Rože so odpadle,
trnje je ostalo.
Zapustilo me je
dekle moje zalo.

2
To je čudno, čudno,
da le roža pada,
v tem ko trnje dalje
vbogo srce zbada.

3
Oh, zaman po roži
roka se steguje,
do krvi jo ostro
trnje poljubuje.

4
In na grm brezcvetni
kri rudeča teče.
Gine mi življenje,
srce pa me peče.

Prodal bi raj . . .

V sanjah sem se videl v gaju,
v cvetnem gaju, mladem raju,
jaz pa bil sem Adam v njem.

Krog in krog je vse cvetelo,
vse cvetelo in dehtelo,
kakor Vesne bajni svet.

V vejah ptičice so pele,
po grmičju so žgolele,
oživljále sinji zrak.

In potočki so šumljali,
šepetali in kramljali,
v daljno morje tja hiteč . . .

Po raju jaz sprehajal
sem z Evo se ves dan,
poslušal ptičje petje
in gledal cvetno plan.

Nad nama svod nebeški,
krog naju log in gaj —
in vse sva uživala,
kar dal je nama raj.

Vse najino je bilo,
kar zrla sva okrog.
A žitje večno, srečno
obljubil nam je bog.

Obljubil nama radost,
za veke vse pomlad,
pustiva naj pri miru
samo spoznanja sad.

A kača je prežala
na Evo noč in dan,
ščuvala jo, naj smelo
utrga sad izbran.

Z očmi je vpraševala
me Eva: Kaj bi? Kaj?
Če jabolko pojeva,
zgubiva srečo, raj.

Premišljal sem, premišljal — — —
Nek duh me je svaril:
Oj misli, kaj nedolžen
si v raju že užil!

Odrgaš li predrzno,
z drevesa sladki sad,
izgine sreča raja,
svoj cilj doseže gad.

Oj veš li, kaj tam zunaj
te čaka dan na dan?
In križ trpljenja, bede,
je križ li ta ti znan?

Pomisli, da ti daje
brezsmrtnost rajski vrt.
To sadje pač ni vredno,
da kupiš z njim si smrt.

Premišljaj sem premišljaj — — —
Na delo, skrb, gorje
sem mislil in naposled
sem mislil — na srcé.

»Utrgaj sad z drevesa!«
Zaklical sem tedaj.
»Za slast in strast ljubezni
prodajva večni raj.«

In Eva je posegla
na vejo brez skrbi,
mi jabolko podala
z bliščečimi očmi.

Po raju nič ne žalim
in smrt me ne plaši.
Če dušo skrb obhaja,
pogledam njej v oči.

I ona je prodala
brezskrbno večni máj.
Za tako živo ljubav
prodal bi zopet raj . . .

Velikan.

Ii zavedaš v dnu srca se,
da si pevec bogomil.
Jaz ubožec plašen dvomim,
bom li dušni boj prebil.

Ti si velik, ti si slaven
in ponosen liki car.
Jaz se komaj drznem zreti
poeziji na oltar.

Velikanski um poletni
ti obsega celi svet.
V moji duši se razvija
le pohlevno skromen cvet.

Ti že veš, da rajskim muzam
si ljubimec mil in drag.
Jaz se plašim, da mi vila
zapusti za veke prag.

Toda če so misli tvoje
nedosežne kot nebo
in stališče ti visoko,
v solnce vprto ti oko;

če si vzvišen ti nad manoj
kot nad zemljo zračni car;
če zadivlja svet vesoljni
tvojih pesnij silni čar,

dočim v moji bolni duši
vedno le prebiva dvom,
in je moje vbogo srce
vihram, bojem stalen dom:

V srcu nosim le tolažbo,
da prirode sem otrok,
v tvojih pesmih pa odmeva
tudi iste majke zvok.

A ne vem, si ti li srečen,
ker v višavi tej stojiš,
ker zaveden silne moči,
zmot se hudih ne bojiš.

Jaz nemir in strah svoj ljubim,
ne podim ga iz srcá.
V boju, dvomu, koprnenju
mi je duše sreča vsa.

Morje.

Sinje morje, še te žarko ljubim,
kot v mladosti nadepolnih dneh,
ko je srce blagost le poznalo
in je duši tuj bil vsaki greh.

Gledal sem te rad, če si se mirno
prelivalo v nedogledno dalj —
Često je zazibal v sladke sanje
mlado dušo tvoj mi lahni val.

Sinje morje, še te žarko ljubim.
A drugačna mi je ljubav zdaj.
Divim se ti, duša moja uka,
kadar besniš kakor ranjen zmaj.

Kri mi vre, oči se mi bliščijo,
če divjaš, se peniš in srdiš — — —
Morje, morje! Srce mi oživljaš,
ko valove tja čez plan podiš.

Smejem se in plakal bi veselja,
slušajoč srditi, divji šum.

V prsih se tedaj mi srce zbuja,
srce pa dviguje mi pogum.

Sinje morje! Še gori za tebe
v prsih mi ljubezni stare žar.

A zakaj sedaj mi bolj ugajaš,
kadar ljut razburja te vihar?

Gledal sem zvezde.

Gledal sem zvezde,
ko so se žarile
visoko, visoko
v daljavi skrivnostni,
kot čisto zlato
iz rudnikov vesoljstva.

Iz sinje višave
je plavala luč
in oči so mi srkale žarke,
da sem se napil te svetlobe,
da sem se opojil.

Moj duh je zaspal.
Odplaval je v sinje višave,
kjer zvezde žarijo,
skrivnosti dehtijo
in bajke cvetó.

A tam med zvezdami se je zbudil moj duh —
zaplaval je v eter —
pozdravil je znane planjave,
ej, znane iz časov pradavnih,
iz časov minolih,
zbledelih.

Odprl se mi je vseмир,
odprla se mi je večnost,
povrnil se mi je spomin.

Začul sem mehko pesem,
ki sem jo bil nekdam pel,
pesem iz časov pradavnih,
ki boža dušo tak milo,
kakor zvezdna svetloba
valovje morjá.

Začul sem mehko pesem
in vzcvetel mi je bajni cvet,
ki je cvetel in dehtel
v časih pradavnih, minolih.
Moj duh se je dvignil tja,
kjer je bil pesmi vir
in našel sem vir . . .

Aj, kaj delaš ti tukaj,
tu, na zvezdnih planjavah,
kjer sva prepevala skupaj
v časih pradavnih?

Kres.

Lep si mož. Zavistnež mora to priznati
Učen si tudi. Kar je res, je res.
V vrtu slave znal si cvetek si nabrati,
imena čast ti sega do nebes.

Tvoja lepa ženka je pa hčerka zemlje,
možila mlada ni se zbog nebes.
Iz studenca slave ljubav ne zajemlje . . .
»Nocoj, gospa, se žge šentjanžov kres . . .

Molk.

Ti si uganila — jaz sem se lagal,
s težko rano v prsih sem se bil smehljal.
Ljubim te kot blazen, a ti ne povem,
srce živo čuti, jezik pa je nem.

Težko je krotiti čustev silni val,
paziti, da ne bi tajne ti izdal.
Toda zmagal bodem, naj je težek boj —
več kot sreča moja tvoj mi je pokoj.

Bakljada.

Zmagali so slavno,
boj je dokončan,
v zlato knjigo vpisan
bode krasni dan.

In zvečer pred hišo
pride dolg sprevod,
vodji se poklanja
ves hvaležni rod.

Ljudstvo poje glasno,
vince se iskri
in zdravica mnoga
njemu čast glasi.

Pesmi se glasijo,
baklje se žaré,
tisoči slavijo
ljubljeno ime . . .

On je bil poveljnik,
on je vodil boj,
njemu poje slavo
soborilcev roj.

Sprevod se razide,
v gasne bakelj plam.
Njega bol obide:
Oh! kako je sam . . .!

Tvoja ladja.

Valovom in vetrovom
si izročila brod,
krepkó držiš krmilo
in jadraš v nedogled.
Na bregu jaz ostajam
in gledam za teboj,
drhčoč rotim Neptuna,
naj morsko plan zgladi.
Neptun se v čudu klanja
pogumu tvojemu —

00000236012

a vendar se ne vrne
mir srcu mojemu.
Valove boš vkrotila,
če zbiča jih vihar — — —
a pod gladčino morsko
se skrivajo čerí.
Bojim se, da zanese
Borej tvoj lehni brod
na kleče v dnu prežeče
in v duši me je strah.

